

Siseministri määruse „Veeõnnetuse ennetamiseks toetuse andmise tingimused ja kord“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 alusel. Siseministri määruse „Veeõnnetuse ennetamiseks toetuse andmise tingimused ja kord“ eelnõu (edaspidi *eelnõu*) reguleerib mittetulundusühingutele ning sihtasutustele toetuse (edaspidi *toetus*) andmise tingimusi ja korda veeõnnetuste ennetamiseks.

Veeõnnetused juhtuvad erinevate eksimuste ja halbade asjaolude kokkusattumisel. Lähemal vaatlemisel selgub, et inimesed otsekui kordavad samu stsenaariume, sattudes ise või lastes sattuda oma lähedastel veeõnnetusesse. Neid põhjuseid ei ole üldse palju ja nende teadmisel on veeõnnetustesse sattumine välditav. Suurem osa uppumisi leiab aset vette kukkumise või kaldalt libastumise tõttu.

2023. aastal hukkus kõige rohkem inimesi veeõnnetustes siseveekogudes - eelkõige jõgedes, järvedes ja tiikides. Meres hukkus seitse inimest, ametlikus ujumiskohas kuus ja mitteametlikus viis inimest, mitmel juhul sai saatuslikuks mitteturvaline kodulähedane veekogu. Sagedasti on hukkunuks eakad või väikelapsed.

Inimesed uppusid kalastamisel, veekogust möödumisel või veekogu ületades vette kukkumisel. Põhjuseks tihti peale terviseprobleem, joove või mitteturvaline kodulähedane veekogu.

Toetuse andmise eesmärk on muuta kodulähedane veekogu ohutuks ja tõsta elanikkonna ohuteadlikkust ning kujundada inimestes õnnetusi ennetavaid hoiakuid ja käitumist. Igaüks saab anda oma panuse turvalise elukeskkonna loomisel – märgates, hoolides ja aidates!

Eelnõul on positiivne mõju inimeste elukeskkonnale, kuna toetuse jagamisel mittetulundusühingutele ja sihtasutustele ennetatakse veeõnnetusi ja tõstetakse turvalisust. Toetuse andmisel kodanikuühendustele tõstetakse elanikkonna ohuteadlikkust ning kujundatakse inimestes õnnetusi ennetavaid hoiakuid ja käitumist ning seeläbi vähendatakse veeõnnetusi.

1.2. Eelnõu ettevalmistajad

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Päästeameti ennetustöö osakonna ekspert Mikko Virkala (mikko.virkala@rescue.ee) ja õigusosakonna õigusloome jurist Kätlin Tänavots (katlin.tanavots@rescue.ee). Eelnõu ja seletuskirja juriidilist kvaliteeti on kontrollinud Siseministeeriumi õigusnõunik Kaidi Kulp (kaidi.kulp@siseministeerium.ee).

Eelnõu ja seletuskiri on keeleliselt toimetamata.

1.3. Märkused

Eelnõu ei ole seotud muu menetluses oleva eelnõu, Euroopa Liidu õiguse rakendamise ega Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb 7 peatükist ja 23 paragrahvist.

1. peatükk. Üldsätted

Paragrahviga 1 sätestatakse eelnõu reguleerimisala. Määrusega kehtestatakse veeõnnetuste ennetamiseks toetuse andmise ning selle kasutamise ja tagasinõudmise tingimused ja kord.

Paragrahviga 2 sätestatakse eelnõus kasutatavad terminid.

Projekt on kindla eesmärgi saavutamisele suunatud ajas ja ruumis piiritletud ühekordne tegevus või tegevuste kogum, mille tegemiseks toetust taotletakse või kasutatakse.

Omafinantseering on toetuse saaja rahaline panus projekti abikõlblike kulude katmiseks, mis on kajastatud projekti eelarves ja mida toetusest ei hüvitata. Omafinantseeringu hulka arvatakse ainult projekti elluviimiseks tehtavad abikõlblikud kulud.

Kaasfinantseering on kaasfinantseerija rahaline panus projekti eelarvesse, mis vastab omafinantseeringu nõuetele.

Kaasfinantseerija on füüsiline või juriidiline isik või sealhulgas kohaliku omavalitsuse üksus, kes panustab rahaliselt projekti eelarvesse.

Partner on füüsiline või juriidiline isik, kellega koostöös toetuse saaja projekti ellu viib ja kelle osalemine projektis on vajalik soovitud tulemuse saavutamiseks. Partner on isik, kes ei panusta rahaliselt projekti eelarvesse.

Investeeringuobjekt on projekti tegevuste elluviimise koht. Investeeringuobjektina on mõeldud veekogu ning selle ümbrust, kus viiakse käesoleva eelnõu alusel toetatavaid tegevusi, nt silla parandamine või aiaga veekogu ümbritsemine või stendi/kapi paigaldamine veekoguäärde jms.

Paragrahviga 3 sätestatakse toetuse andmise eesmärk ja tulemus.

Lõike 1 kohaselt on toetuse andmise eesmärk ennetada veeõnnetusi, suurendada elanikkonna ohuteadlikkust ning kujundada inimestes veeõnnetusi ennetavaid hoiakuid ja käitumist.

Eelnõu alusel rahastatakse projekte, mille eesmärkide saavutamisel pakub taotleja konkreetseid lahendusi kooskõlas toetuse andmise eesmärgiga. Projekti eesmärgist peab olema selgelt näha elanikkonnale suunatud projekt, millega saavutatakse turvalisust pakkuv elukeskkond. Toetuse andmise eesmärgi saavutamiseks toetatakse tegevusi, millega panustatakse veekogudega seotud õnnetuste ennetamisesse, turvalisema elukeskkonna loomisesse, nii avalikes kui mitteavalikes veekogudes, veeõnnetuste ärahoidmise alaste teadmiste ja oskuste kasvu kogu Eesti territooriumil.

Lõike 2 kohaselt on toetuse andmise tulemusena paranenud inimeste kodulähedaste veekogude ohutus. Toetuse andmise tulemusena on mitteturvaline veekogu muutunud turvalisemaks ning on vähenenud inimeste veeõnnetusse sattumise risk antud veekogus või selle vahetusläheduses.

Paragrahviga 4 kehtestatakse toetuse andja. Toetuse andja on Päästeamet (edaspidi *toetuse andja*), kes menetleb toetuse taotlusi (edaspidi *taotlus*), teeb toetuse väljamakseid ja teostab järelevalvet toetuse kasutamise üle.

Toetuse andja vastutab taotlusvooru väljakuulutamise ja koordineerimise eest, teavitab avalikkust toetuse saamise võimalusest, menetleb esitatud taotlust ja otsustab, kas taotlus rahuldada või mitte jne. Toetuse andja täpsem õiguste ja kohustuste loend on toodud seletuskirja § 22 selgituses.

2. peatükk. Toetuse andmise alused

Paragrahviga 5 sätestatakse toetatavad tegevused.

Lõike 1 ja 2 kohaselt toetatakse projekte, mille tegevus panustab otseselt eelnõu eesmärgi ja tulemuse saavutamisse. Nendeks tegevusteks on:

- uuenduslik tegevus ja erilahendus, mis vähendab ning hoiab ära veeõnnetuse läbi füüsilise keskkonna muutmise;
- veekogu kalda puhastamine ja kõva pinnasega täitmine;
- veekogust mööda viiva jalgte korrastamine ja ohtlikku kohta piirde paigaldamine;
- ohtliku purde, lagunenu paadisilla, jalakäijate silla ja vette mineku silla parandamine või asendamine;
- veekogu äärde avalikuks kasutamiseks päästevahendite kapi või veeohutuspüstaku paigaldamine;
- ujumiskoha põhja ohtlikust prügist puhastamine;
- avaliku ranna korrastamine.

Toetatavad tegevused ei ole mõeldud ainult avaliku veekogu turvalisuse parendamiseks, toetusega võib parendada ka mitteavaliku veekogu ohutust.

Lõike 3 kohaselt ei anta toetust projektile, mis on ajendatud ärihuvist ning suunatud kasumi teenimisele, kuna see ei ühti toetuse andmise eesmärgiga.

Paragrahv 6 reguleerib kulu abikõlblikkust.

Lõike 1 kohaselt on abikõlblik kulu, mis on tehtud toetuse saaja poolt projekti abikõlblikkuse perioodi jooksul, vastab projekti eesmärkidele ja on vajalik, põhjendatud ning otseselt seotud projekti elluviimisega. Tegemist on kulu abikõlblikuks lugemise üldpõhimõttega.

Lõige 2 sätestab abikõlblike kulude loendi. Abikõlblik kulu on juriidiliselt isikult või füüsilisest isikust ettevõtjalt projekti elluviimiseks vajaliku teenuse või eseme soetamise kulu, ehitusmaterjali kulu ja transpordikulu.

Lõikes 3 on abikõlblike kulude üldtingimused, mida tuleb järgida. Kirjeldatakse, milliste tunnuste esinemisel loetakse kulu põhjendatuks. Riigisisese õiguse kooskõlas olemise tingimus seisneb näiteks selles, et toetuse saaja peab järgima maksuseadustest ja riigihangete seadusest tulenevaid piiranguid. Üldjuhul on kulu abikõlblikkuse oluline tingimus ka see, et kulu peab olema makstud toetuse saaja või kaasfinantseerija arvelduskontolt. Kulu on põhjendatud, kui kulu on sobiv, vajalik ja tõhus ette nähtud eesmärkide ja tulemuste saavutamiseks ning tekib toetatavate tegevuste käigus. See avaldub läbi põhjendatuse nõude ehk peab olema tuvastatav põhjuslik seos, millest saab järeldada, et nimetatud kulu on tekkinud. Kulu peab olema tekkinud projekti abikõlblikkuse perioodil ja olema tasutud projekti abikõlblikkuse perioodil.

Lõikega 4 kehtestatakse mitteabikõlblike kulude loend. Loetletud mitteabikõlblike kulude osas on valdavalt tegemist toetuse andmise eesmärgi täitmiseks ebaoluliste või ebasobivate

kuludega. Kuna toetusotsuse tegemise järgselt on lihtsuse mõttes lubatud taotlejal teha vabalt muudatusi eelarves toodud kulude vahel, sh ühtesid kulusid teiste kulude arvelt oluliselt suurendada, on mõistlik sellised kulud toetusvahendite ebaotstarbeka kasutamise vältimiseks välistada. Näiteks kulud auhindadele ja kingitustele võivad teatud projektides olla õigustatud, kuid üldjuhul ei ole see soovitud projekti ega programmi eesmärk.

Välistatud on samade tegevuste ning sarnaste eesmärkide ja tulemuste saavutamise topeltfinantseerimine. Toetust ei ole lubatud taotleda kulule, millele on toetus juba eraldatud.

Paragrahv 7 sätestab projekti abikõlblikkuse perioodi.

Lõike 1 kohaselt on projekti abikõlblikkuse periood ajavahemik, mille kestel tehakse projekti tegevusi ja tekivad projekti kulud.

Lõikes 2 kohaselt ei saa esitatud projekti abikõlblikkuse periood alata varem kui jõustub määrus ning ei või olla pikem 30. september 2024. Abikõlblikkuse perioodi ei saa pikendada.

Lõike 3 kohaselt projekti abikõlblikkuse perioodi pikendada ei saa. Projekti läbiviimise rahalised vahendid tuleb ära kasutada 2024. a eelarve aasta jooksul ja nende kasutamist ei ole võimalik pikendada.

Paragrahv 8 kehtestatakse toetuse taotlusvooru eelarve, toetuse määr ning oma- ja kaasfinantseering.

Lõikega 1 kohaselt on toetuse taotlusvooru eelarve 41 000 eurot.

Lõike 2 kohaselt on toetuse alammäär 1000 eurot ja ülemmäär 5 500 eurot. Projekti kogumaksumusele piirangud puuduvad.

Lõike 3 kohaselt peab oma- või kaasfinantseering moodustama projekti abikõlblikest kuludest vähemalt 10 %. Omafinantseeringut ei pea olema kui on kaasfinantseering 10 % ulatuses, see tähendab, et taotlejal peab olema minimaalselt 10% projekti kogumaksumusest endal kas oma- või kaasfinantseeringu näol. Oma- või kaasfinantseering peab olema rahaline. Juhul, kui projekti tegevused hõlmavad valdkonda, mis ei ole otseselt seotud pääste alaga (näiteks liiklusohutus, looduskaitse, tervishoid jne), peavad nende tegevustega seotud kulud olema kaetud teistest allikatest ja eelarves eraldi välja toodud.

Lõike 4 kohaselt muudest allikatest rahataotluse küsimise korral tuleb toetuse andjale esitatavas taotluses ära märkida, kellelt ja millises summas kaasfinantseerimist taotletakse. Kaasfinantseeringu vastusest tuleb teavitada ka toetuse andjat. Muu allika võimaliku eitava vastuse korral ei tohi see saada toetuse saanud projekti elluviimist takistavaks asjaoluks ning puuduv summa tuleb asendada omafinantseeringuga.

Lõike 5 kohaselt ei ole lubatud saadud toetust kasutada teise projekti oma- või kaasfinantseeringuks.

Eelnõu § 9 sätestatakse vähese tähtsusega abi andmise tingimused.

Lõikes 1 ja 2 sätestatakse riigiabi andmisel järgitavad õiguslikud alused ning antakse viited vastavatele regulatsioonidele.

Eelnõu alusel toetuse andmine ehk eelnõus nimetatud tegevuste toetamine võib kvalifitseeruda riigiabiks konkurentsiseaduse § 30 lõike 1 mõistes või vähese tähtsusega abiks konkurentsiseaduse § 33 lõike 1 tähenduses. Konkurentsiseaduse § 30 lõige 1 sätestab, et riigiabiks loetakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud abi. Riigiabi konkreetset definitsiooni Euroopa Liidu toimimise leping ei anna, kuid artikli 107 lõike 1 järgi on riigiabi igasugune liikmesriigi või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, ühisturuga kokkusobimatu niivõrd, kui võrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust. Vähese tähtsusega abi hinnatakse samade kriteeriumide alusel kui riigiabi. Kõikide taotluste puhul hindab hindamiskomisjon iga taotluse puhul eraldi, kas toetus loetakse grupierandiga hõlmatud riigiabiks, vähese tähtsusega abiks või mitte.

Lõike 3 kohaselt on toetuse andja kohustus kontrollida, kas programmist taotletav toetus on käsitatav vähese tähtsusega abina.

Lõikes 4 ja 5 sätestatakse, et vähese tähtsusega abi andmisel tuleb muuhulgas jälgida, et ühele taotlejale antava vähese tähtsusega abi kogusumma ei ületaks mis tahes kolme eelarveaasta pikkuse ajavahemiku jooksul 300 000 eurot või üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavale ettevõtjale 750 000 eurot. Kogusumma all mõeldakse kogu riigipoolset toetust kokku. Kui vähese tähtsusega abina kvalifitseeruvat toetust taotletakse suuremas summas kui taotleja on õigustatud saama ning grupierandiga hõlmatud riigiabi projektile anda ei saa (näiteks grupierandi määruise artikli 53 kultuuriliste eesmärkide ja tegevuste loend ei hõlma äriilisi tegevusi nagu mood ja disain), vähendab toetuse andja taotleja nõusolekul toetuse summat kuni vähese tähtsusega abi ülemmääran.

Lõige 6 sätestab, et kui vähese tähtsusega abina kvalifitseeruvat toetust taotletakse suuremas summas kui taotleja on vähese tähtsusega abina õigustatud saama, vähendab toetuse andja taotleja nõusolekul toetuse summat vähese tähtsusega abi ülemmääran.

3. peatükk. Taotlejale ja taotlusele esitatavad nõuded ning toetuse taotlemine

Paragrahv 10 sätestatakse nõuded toetuse taotlejale.

Lõikes 1 sätestatakse, et toetuse võib taotleda avalikes huvides tegutsev mittetulundusühing ja sihtasutus, milles ei osale liikmena või mida ei ole asutanud kohaliku omavalitsuse üksus ega Eesti riik ning mille liikmetest või asutajatest üle poole ei moodusta äriühingud. Avalikes huvides tegutsemine tähendab, et taotleja tegevused ja nende eesmärgid on suunatud avalikkusele, taotleja tegutseb oma liikmes- või töötajaskonnast laiema sihtgrupi heaks ja taotleja teavitab avalikkust oma tegevusest. Avalikes huvides tegutsemise nõue ei kohaldu erivajadustega inimeste heaks tegutsevatele ühendustele, sest kuigi teatud tüüpi erivajadustega inimesi koondavad ühendused võivad toimida kogukonnana või panustada sellise kogukonna loomisesse ja arendamisse, ei pruugi erinevatel põhjustel sellised kogukonnad olla avatud. Siiski peavad sellised ühendused panustama programmi eesmärgi täitmisesse ning lähtuma kogukonna mõiste selgitusest.

Lõike 2 kohaselt võib taotleja projekti kaasata partnereid avalikust, era ja kolmandast sektorist (nt mittetulundusühingutest) ja tal peab olema oma- või kaasfinantseeringu ning mitteabikõlblike kulude tasumise võimalus.

Lõike 3 Taotleja peab olema võimeline esitatud projekti ellu viima hiljemalt 30.09.2024. Projekti võib ellu viia omades ise vastava ala kompetentsi või kaasates selleks partnereid.

Lõige 4 sätestab nõuded, millele taotleja peab vastama.

Paragrahv 11 kehtestab üksikasjalikud nõuded taotluse esitamiseks ja vormistamiseks.

Lõike 1 ja 2 kohaselt peab toetuse taotlemiseks esitatama ühe taotluse (kui toetust soovitakse erinevate tegevuste või soetuse osas) koos lisadokumentidega. Taotlusest peab selguma, et toetust taotletakse eelnõus nimetatud eesmärkidel ja toetatavateks tegevusteks ning et projekt panustab tulemustesse. Sealhulgas sätestatakse, milliseid andmeid ja lisadokumente peab taotlus sisaldama:

- 1) taotleja, kaasfinantseerija või partneri kontaktandmed, sealhulgas taotleja e-posti aadress;
- 2) projekti nimi, eesmärk ja tulemus;
- 3) projekti planeeritavad tegevused ja nende tegemise asukoht;
- 4) projekti eelarve kulude lõikes ja taotletav toetuse summa;
- 5) projekti tegevuste ajakava, sealhulgas projekti elluviimise algus- ja lõppkuupäev;
- 6) kinnitus § 10 lõige 4 tingimustele vastamise osas;
- 7) projekti oma- või kaasfinantseeringu allikas;
- 8) kaasfinantseerija kaasfinantseeringut tõendav garantiikiri;
- 9) taotleja kinnitus selle kohta, et taotlus on esitatud investeringuobjekti omaniku teadmisel ja nõusolekul, kui taotleja ei ole investeringuobjekti omanik;
- 10) teave, kui taotleja on projekti tegevustele taotlenud toetust samal ajal muust riigieelarvelisest, Euroopa Liidu või välisabi toetusmeetmest;
- 11) muu vajalik teave.

Toetuse taotlemiseks esitatakse taotlus koos lisadokumentidega. Taotlus peab olema eesti keeles ja sisaldama informatsiooni ulatuses, mis võimaldab toetuse andjal kontrollida taotleja ja taotluse käeoleva määruse nõuetele vastavust.

Taotlusvorm ja selle lisad on kättesaadavad Päästeameti veebisaidil aadressil: www.paasteamet.ee

Lõike 3 kohaselt on soovituslik projekti tegevused enne taotluse esitamist läbi arutada vastava piirkonna toetuse andja päästekeskuse koordinaatoriga:

- 1) Põhja Päästekeskus (Tallinna ja Harjumaa) Anastassia Tulskaia, tel 5246 5973; e-post: Anastassia.tulskaja@rescue.ee;
- 2) Ida Päästekeskus (Lääne- ja Ida-Virumaa) Helen Potman, tel 525 6938; e-post: helen.potman@rescue.ee;
- 3) Lõuna Päästekeskus (Jõgevamaa, Tartumaa, Viljandimaa, Põlvamaa, Võrumaa, Valgamaa) Elari Kliiman, tel 5333 8598; e-post: elari.kliiman@rescue.ee;
- 4) Lääne Päästekeskus (Hiiumaa, Saaremaa, Pärnumaa, Läänemaa, Raplamaa, Järvamaa) Merilin Aaslaid, tel 5866 6080; e-post: merilin.aaslaid@rescue.ee.

Päästekeskuse koordinaatori roll on päästekeskuse regionaalsel tasandil esitatavate taotluste, taotlejate nõustamine projekti tegevuste elluviimisel. Ehk teisisõnu, et projekti tegevused oleks kooskõlas tingimustega.

Lõike 4 kohaselt toetuse andja esitatud taotlusi ja lisadokumente ei tagasta.

4. peatükk. Taotluste menetlemine, hindamine ja otsuste tegemine

Paragrahv 12 sätestab taotlusvooru avamise ja taotluste esitamise.

Lõike 1 kohaselt kuulutab toetuse andja taotlusvooru välja oma veebisaidil ning avaldab sellekohase pressiteate ühes üleriigilise levikuga päevalehes vähemalt 30 kalendripäeva enne taotluse esitamise tähtpäeva.

Lõike 2 kohaselt esitab taotleja esindusõiguslik isik taotluse ja selle lisadokumendid digiaalkirjastatult toetuse andja e-posti aadressil rescue@rescue.ee.

Paragrahv 13 sätestab taotluse menetlemise aja. Taotlust menetletakse ja otsus selle rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta tehakse 30 kalendripäeva jooksul taotluse esitamise tähtpäevast arvates.

Paragrahv 14 reguleerib taotleja ja taotluse nõuetele vastavuse kontrollimist.

Lõike 1 kohaselt kontrollib toetuse andja tähtaegselt esitatud taotluse ja taotleja vastavust määruuses sätestatud nõuetele.

Lõike 2 kohaselt võib toetuse andja juhul, kui taotluse läbi vaatamise käigus selgub, et taotlus ei ole piisavalt selge või selles esinevad puudused, küsida taotlejalt selgitusi ja lisadokumente taotluses esitatud andmete kohta või nõuda taotluse täiendamist või muutmist. Taotlejale edastatakse vastavasisuline teade, milles on kirjeldatud asjaolud, mis vajavad täiendavat selgitamist, täiendamist või lisateavet, ning märgitud tähtpäev puuduste kõrvaldamiseks. Puuduste kõrvaldamiseks võib toetuse andja anda taotlejale kuni viis tööpäeva, mil peatub taotluse menetlemise aeg. Kui puudus kõrvaldatakse, loetakse puudusega seotud nõue täidetuks. Toetuse andja jätab taotluse läbi vaatamata ja sisuliselt hindamata, kui taotleja ei ole antud tähtaja jooksul puudusi kõrvaldanud või kui puuduste kõrvaldamise raames esitatud lisateave ei anna ikkagi alust lugeda nõue täidetuks. Vastav teavitus edastatakse taotlejale ja tema taotluse osas tehakse rahuldamata jätmise otsus.

Lõike 3 kohaselt taotlus ja taotleja tunnistatakse nõuetele vastavaks, kui taotleja ja taotlus vastavad eelnõu nõuetele. Toetuse andja saab tunnistada taotleja ja taotluse nõuetele vastavaks ainult juhul, kui on täidetud kõik eelnõu §-des 10 ja 11 sätestatud nõuded.

Lõike 4 kohaselt on toetuse andjal vajaduse korral õigus külastada investeeringuobjekti kohapeal, teavitades sellest taotlejat vähemalt kolm tööpäeva ette. Kui toetuse andja peab põhjendatuks külastada toetuse taotleja poolt taotluses märgitud objekti, mida toetuse saaja soovib parendada, ehitada jms, tuleb toetuse andjal taotlejat ette teavitada vähemalt kolm tööpäeva.

Lõige 5 kohaselt tunnistatakse taotlus nõuetele mittevastavaks, kui esineb vähemalt üks järgnevatest asjaoludest:

- 1) taotleja ei vasta § 10 sätestatud nõuetele;
- 2) taotlus ei vasta § 11 sätestatud taotlusele esitatavatele nõuetele;
- 3) taotluses on esitatud ebaõigeid ja mittetäielikke andmeid ja puudused on toetuse andja määratud tähtpäevaks kõrvaldamata;
- 4) toetus ületab vähese tähtsusega abi ülemmäära ja taotleja ei nõustu, et toetust vähendatakse vähese tähtsusega abi ülemmäärani.

Paragrahv 15 sätestab nõuetele vastavaks tunnistatud taotluse hindamise põhimõtted.

Lõike 1 kohaselt moodustab Päästeameti peadirektor käskkirjaga taotluse hindamiseks vähemalt viieliikmelise komisjoni ja määrab selle töökorra. Hindamiskomisjoni kuuluvad Päästeameti ametnikud, üldjuhul on selleks ennetusosakonna juhataja ja ekspert ning päästkeskuste ennetusbüroo juhatajad. Lisaks peavad hindamiskomisjoni liikmed kooskõlas korrupsioonivastase seaduse ja haldusmenetluse seadusega kinnitama oma erapooletust ja sõltumatust hindamiskomisjoni protokollis. Erapooletuse nõue rakendub kõikidele hindajatele. Seotuse olemasolul tuleb hindajal end taandada haldusmenetluse seaduse § 10 korras. Taandamise korral tehakse vastav märge hindamiskomisjoni protokollis. Erapooletuse ja sõltumatuse kinnitamine hinnatavatest taotlustest ei tähenda tingimata kirjalikku kinnitamist.

Lõike 2 kohaselt hindab hindamiskomisjon nõuetele vastavaks tunnistatud taotlusi järgmiste hindamiskriteeriumide alusel:

- 1) projekti sisuline põhjendus (30%): projekti vastavus konkursi prioriteetsetele teemadele, probleemiasetus, vajaduste kirjeldus; korrastatava objekti asukoha valik ja sihtgrupi kirjeldus;
- 2) projekti tegevuste kirjeldus ja ajakava (20%): projekti tegevuste praktiline väärtus ja vastavus püstitatud eesmärkidele; realistlik ja otstarbekas aja planeerimine;
- 3) projekti tulemus (20%): eeldatavad tulemused ja kriteeriumid, mille alusel hinnatakse projekti õnnestumist ja tulemuslikkust; võimalikud jätkutegevused peale toetuse andja poolset projekti rahastamise lõppemist;
- 4) eelarve (30%): kulude põhjendus, eelarve säästlikkus, efektiivsus.

Kriteeriumite selge lahtimõtestamine, sealhulgas asjaolude kirjeldus, on oluline selleks, et taotlejale oleks arusaadav, milliseid projekte valimisel eelistatakse ja mida sealjuures hinnatakse. Samuti on läbipaistvad ja selgelt kirjeldatud kriteeriumid taotlejale abiks taotluse koostamisel ning projekti tegevuste ja tulemuste kirjeldamisel. Ühtlasi on selgelt kirjapandud asjaolud juhendiks taotluste hindajatele ja otsuse tegijatele.

1. ja 2. kriteeriumi juures hindab komisjon projekti vastavust taotlusvooru eesmärkidega. Komisjon kaalub, kas taotluses esitatud projekti sisu vastab taotlusvooru eesmärkidele. Hinnang antakse vastavalt taotluses kirjeldatud tegevustele ja projekti eesmärkidele. Komisjon hindab sealjuures ka taotletavate tulemuste saavutamise realistlikkust.

Taotlus peab toetama kogukondlikul tasandil veeohutualase probleemi lahendamist ja vastama kirjeldatud teemale ning on suunatud etteantud tulemuste saavutamisele.

Lõike 3 kohaselt moodustab komisjon hindamistulemuste põhjal esitatud taotluste projektidest pingerea.

Paragrahvis 16 nähakse ette taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise tingimused ja kord ning üldised alused.

Lõikes 1 sätestatakse, kes teeb taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse. Taotlus rahuldatakse Päästeameti peadirektori poolt juhul, kui taotleja ja taotlus vastavad eelnõus nimetatud nõuetele ning taotlus kuulub hindamiskomisjoni hindamistulemuse põhjal rahuldamisele.

Lõike 2 punkti 1 kohaselt tehakse taotluse rahuldamata jätmise otsus kui taotleja või taotlus on §-ist 14 lähtuvalt eelnõu nõuetele mittevastavaks tunnistatud. Nõuetele mittevastavuse otsustab taotlust menetlev Päästeameti ametnik, kellele on peadirektori käskkirjaga antud volitus toetuse taotluste menetlemiseks. Eelnimetatud ametnik annab hindamiskomisjonile nõuetele vastavad taotlused hindamiseks ja nõuetele mitte vastavate taotluste osas teeb Päästeameti peadirektor rahuldamata jätmise otsuse.

Punkti 2 kohaselt tehakse taotluse rahuldamata jätmise otsus, kui pingereast tulenevalt ei jätku taotlusvoorus enamate taotluste toetamiseks rahalisi vahendeid taotlusvooru eelarve mahu tõttu. Punkti 3 kohaselt tehakse taotluse rahuldamata jätmise otsus, kui taotluse menetlemise käigus selgub, et taotluses on esitatud ebaõigeid ja mittetäielikke andmeid ning puudused on toetuse andja määratud tähtpäevaks kõrvaldamata.

Lõige 3 sätestab taotluse rahuldamise otsuses märgitavad andmed.

Lõike 4 sätestab taotluse rahuldamata jätmise otsuses märgitavad andmed.

Lõike 5 kohaselt taotluse osalist rahuldamist ei toimu.

Lõike 6 kohaselt saadetakse taotlejale tema kohta tehtud otsus elektrooniliselt.

Lõike 7 kohaselt avalikustab toetuse andja oma kodulehel toetuse saajate nimekirja koos tegevuste kirjeldusega ja tasu suuruse.

5. peatükk. Toetuse kasutamine

Paragrahviga 17 sätestatakse toetuse kasutamise lepingu (edaspidi leping) põhimõtted. Leping sõlmitakse toetuse saaja ja toetuse andja vahel pärast taotluse rahuldamise otsuse tegemist, et täpsustada toetuse andmise tingimusi, korraldust ning toetuse väljamakset.

Paragrahviga 18 sätestatakse muudatused toetuse kasutamisel.

Lõikes 1 sätestatakse, millistel tingimustel saab taotluse rahuldamise otsust muuta ja kelle algatusel. Toetuse andja peab iga teavet hindama, sest olenemata toetuse saaja taotluse sõnastusest võib teave olla käsitletav sisuliselt taotluse rahuldamise otsuse muutmise avalduse või teatena. Muutmine toimub reeglina toetuse saaja algatusel, näiteks juhul, kui toetuse saaja peab möödapääsmatuks muuta projekti (toetatavat tegevust või selle ulatust või jäetakse tegevus ära või lisatakse täiendav tegevus), abikõlblike kulude kogumahtu või toetuse osakaalu abikõlblikest kuludest. Muutmise võimaldamine on sobiv ja vajalik, sest toetuse taotlemisel ei pruugita kõiki tulemuse saavutamiseks vajaminevaid tegevusi või tegevuste ulatust ette näha. Seega ei ole põhjendatud nõuda algsest kavandatud tegevusplaanist detailselt ja jäigalt kinnihoimist. Muutuda ei tohi projekti eesmärk ja projekti tegevustega saavutatav tulemus. Kui tahetakse muuta projekti algset eesmärki ja tulemust, on tegemist sisuliselt uue projektiga. Taotluse rahuldamise otsust saab muuta, kuni see ei ole kehtivust kaotanud. Haldusakt kehtib kuni haldusaktiga antud õiguse või kohustuse lõpliku realiseerimiseni. Taotluse rahuldamise otsust võib muuta kuni abikõlblikkuse perioodi lõpuni, kuid mitte pärast projekti tegevuste lõppemist.

Toetuse andja võib keelduda taotluse rahuldamise otsuse muutmisest, kui muutunud asjaolude tõttu ei ole projekt kooskõlas eelnõus sätestatud tingimustega, soovitud muudatuse korral on

oodatavate tulemuste saavutamine kaheldav või projekti tegevuste lõpetamine projekti abikõlblikkuse perioodi jooksul ei ole tõenäoline. Sellisel juhul toetuse saaja avaldust taotluse rahuldamise otsuse muutmiseks ei rahuldata ja toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ette nähtud tingimustel võimalik jätkata ning taotluse rahuldamise otsus tunnistatakse täielikult või osaliselt kehtetuks.

Toetuse saaja peab viivitamatult teavitama toetuse andjat projekti muudatustest nende ilmnmisel kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsuse jõustumise kuupäev ei saa olla varasem kui selle muutmise avalduse toetuse andjale esitamise kuupäev.

Lõige 2 sätestab, et kui investeeringuobjektile tehtavad kulud on võrreldes eelarves planeerituga suurenenud, katab selle toetuse saaja.

Paragrahviga 19 kehtestatakse toetuse kasutamise seotud aruande esitamise põhimõtted.

Lõikes 1 sätestatakse toetuse saajale projekti aruande esitamise kohustus ja see tuleb allkirjastada esindusõigusliku isiku poolt.

Lõike 2 kohaselt tuleb aruandes esitada fotod investeeringuobjektist enne ja pärast toetuse kasutamist. Toetuse andjal on õigus aruandes esitatud fotosid avalikult kasutada nii meedias kui ka õppematerjalina.

Lõike 3 kohaselt tuleb projekti aruanne esitada kolmekümne kalendripäeva jooksul projekti elluviimise lõppkuupäevast kuid mitte hiljem kui 31.10.2024. Aruannete vormid on saadaval Päästeameti kodulehe aadressil: www.paasteamet.ee.

Aruandes tuleb muuhulgas välja tuua hinnapakkumine, ostuarve ja makse kinnitus ning fotod ohtlikust kohast enne ja pärast toetuse realiseerimist.

Lõikes 4 sätestatakse, et toetuse andja võib juhul, kui aruande läbi vaatamise käigus selgub, et aruandes esinevad puudused, küsida toetuse saajalt selgitusi ja lisadokumente aruandes esitatud andmete kohta või nõuda aruande täiendamist ehk puuduste kõrvaldamist. Puuduste kõrvaldamiseks võib toetuse andja anda toetuse saajale kuni kümne tööpäeva, mil peatub aruande menetlemise aeg. Kui puudus kõrvaldatakse, loetakse puudusega seotud nõue täidetuks.

Lõikes 5 sätestatakse, et kui projekti kulu oli väiksem kui projekti eelarve ja projekti kogumaksumus on vähenenud, tagastab toetuse saaja kasutamata toetuse lepingu kohaselt.

Lõikes 6 sätestatakse, et toetuse andja ei kinnita aruannet, kui:

- 1) toetuse saaja on aruandes või toetuse kasutamisega seotud dokumendis esitatud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid;
- 2) toetuse saaja ei ole taotluse rahuldamise või osalise rahuldamise otsuses ettenähtud projekti tegevusi eeltoodud otsuses määratud tähtajaks teinud või toetuse saaja kirjeldatud tegevused ei ole tõendatud.

Lõikes 7 sätestatakse, et aruande kinnitamata jätmisel nõuab toetuse andja vajaduse korral toetuse osaliselt või täielikult tagasi.

Paragrahviga 20 reguleeritakse toetuse tagasinõudmise otsuse tegemist ja toetuse tagasimaksmist nimetatud otsuse alusel. Toetust taotledes nõustub taotleja toetuse eraldamise tingimustega, sealhulgas kohustusega maksta toetus tagasi, kui toetust on kasutatud mitteabikõlbliku kulu katteks või muul toetuse tagasinõudmise aluse esinemisel. Toetuse tagasinõudmise otsuse puhul on tegemist haldusmenetluse seaduse tähenduses haldusaktiga.

Lõigetes 1-2 sätestatakse, millal tehakse otsus toetuse osalise või täieliku tagasinõudmise kohta. Toetuse tagasinõudmise otsus tuleb teha näiteks siis, kui hüvitamiseks esitatud kulu osutub mitteabikõlblikuks. Näiteks sama kulusumma on hüvitamise aluseks juba olnud, kulu liik ei ole abikõlblik või kulu liik on abikõlblik, kuid see ei ole seotud toetatava tegevusega. Kulu võib lugeda mitteabikõlblikuks puuduste kõrvaldamiseks täiendava tähtaja andmiseta, kui on ilmselge, et puudusi kõrvaldada ei saa. Toetuse tagasinõudmise otsus tuleb teha näiteks ka siis, kui selgub, et toetust on välja makstud mitteabikõlbliku kulu hüvitamiseks. Sellisel juhul kaalutusõigus, kas teha toetuse tagasinõudmise otsus või mitte, puudub. Kaalutusõigus puudub ka juhul, kui toetuse andmine ei ole kooskõlas riigiabi ja vähese tähtsusega abi andmise regulatsiooniga. Toetuse tagasinõudmise otsus tehakse kaalutusõiguse alusel, kui toetuse saaja on rikkunud toetuse saaja kohustust või jätnud täitmata nõude, mis on mõjutanud või võib mõjutada kulude abikõlblikkust. Siin peetakse silmas olukorda, kus toetuse saaja ei järgi menetluskorda või ei täida kohustust või nõuet.

Näiteks on kahjustatud rahaliste vahendite säästliku kasutamise põhimõtet. Kui toetuse saaja suhtes on algatatud likvideerimis- või pankrotimenetlus, ei tekita see fakt üksi veel iseenesest alust teha otsus toetus tagasi nõuda, kuid on toetuse andjale ajendiks, et hinnata, kas toetatav tegevus jääb sealjuures pooleli või toetatava tegevuse sihipärane kasutamine katkeb kohustuslikul ajaperioodil. Kui toetuse andjal ei ole võimalik reaalselt rikkumise rahalise mõju suurust hinnata, võib ta kaalutusõigusele tuginedes vähendada toetust protsentuaalselt rikkumise raskusega. Toetus nõutakse tagasi osaliselt või täielikult ka siis, kui toetuse saaja ei võimalda toetuse andjal teha kohapealset kontrolli, auditit või järelevalvet või ei anna nõutud tähtpäevaks kontrollija käsutusse kõiki soovitud andmeid või dokumente või takistab muul moel tahtlikult kontrollija tegevust.

Lõike 3 kohaselt tuleb toetuse andjal põhjendada toetuse tagasinõudmise määra tagasinõudmise otsuses. Tagasinõudmise määra puhul on tegemist toetuse andja kaalutusõigusega ning selle otsuse kujunemine peab olema toetuse saajale arusaadav.

Lõige 4 sätestab toetuse tagasinõudmise või osalise tagasinõudmise otsuses esitatavad andmed.

Lõike 5 kohaselt saadab toetuse andja tagasinõudmise või osalise tagasinõudmise otsuse toetuse saajale elektrooniliselt. Toetuse tagasinõudmise otsus kui haldusakt hakkab haldusmenetluse seaduse § 61 lõike 1 järgi kehtima alates selle teatavaks tegemisest või kättetoimetamisest koostoimes haldusmenetluse seaduse § 62 lõike 2 punktiga 2, mille kohaselt tuleb haldusakt teha menetlusosalisele kättetoimetamisega teatavaks, kui varasem haldusakt tunnistatakse kehtetuks või seda muudetakse. Toetuse saaja peab toetuse tagasi maksuma toetuse tagasinõudmise otsuses näidatud summas ja tähtjaks. Kui toetuse tagasinõudmise otsuse sisuks on kogu toetus tühistada, tuleb toetuse tagasinõudmise otsus tunnistada kehtetuks. Seda ka seetõttu, et kui määratud toetust toetuse tagasinõudmise otsuse tõttu saada ei ole, lõpevad taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamisel ka toetuse saaja muud kohustused, näiteks viia toetatavad tegevused lõpuni. Enne toetuse tagasinõudmise otsuse tegemist tuleb anda

toetuse saajale võimalus asjaolusid selgitada. Sellega tagatakse, et toetuse saaja on tema suhtes käimas olevast menetlusest teadlik ning ta on saanud otsustamisel teada olevaid asjaolusid selgitada ja toetuse andja on saanud neid otsuse tegemisel arvesse võtta.

Lõikes 6 sätestatakse, et põhjendatud juhul võib toetuse saaja taotleda toetuse tagasimaksmise ajatamist, kui korraga maksmine seab toetuse saaja olulisel määral makseraskustesse. Toetuse saaja võib taotleda tagasinõude ajatamist kümne tööpäeva jooksul toetuse tagasinõudmise otsuse kättesaamisest arvates. Ajatamise taotluses tuleb esitada ajatamise vajaduse põhjendus ja soovitud ajatamise kava.

Lõige 7 kohustab kõiki toetuse tagasinõudmise, tagasimaksmise ning toetuse andmisel ja kasutamisel toimunud rikkumisega seotud dokumente toetuse saajal ja toetuse andjal säilitada raamatupidamise seaduse §-s 12 sätestatud tähtaja lõpuni.

6. peatükk. Poolte õigused ja kohustused

Paragrahviga 21 kehtestatakse toetuse saaja õigused ja kohustused.

Lõike 1 punkti 1 kohaselt on toetuse saajal õigus saada toetuse andjalt teavet ja nõuandeid, mis on seotud toetuse kasutamist puudutavates õigusaktides sätestatud nõuete ja toetuse saaja kohustustega. Toetuse saaja võib pöörduda toetuse andja poole saamaks juhiseid toetuse taotlemise ja tehtud otsuste osas.

Lõike 1 punkti 2 kohaselt on toetuse saajal õigus taotleda nõusolekut teha projekti tegevustes või eelarves põhjendatud muudatusi.

Lõike 1 punktis 3 rõhutatakse üle toetuse saaja õigus toetusest igal ajal loobuda ja saadud toetus tagastada.

Lõikes 2 punktides 1-16 loetletakse toetuse saaja kohustused, mis rakenduvad alates taotluse rahuldamise otsuse jõustumisest. Toetuse saaja peab tagama eelnõus sätestatud kohustuste täitmise ja eduka elluviimise taotluse rahuldamise otsuses ja eelnõus fikseeritud tähtaegade ja tingimuste kohaselt.

Punkti 1 kohaselt peab toetuse saaja viima projekti rahuldatud taotluse kohaselt ehk seal nimetatud eesmärkidel kavandatud tegevuste abil ning saavutama tema enda kavandatud tulemused. Projekti eesmärgid ja tulemused ning nende saavutamiseks kavandatavad tegevused peavad olema kooskõlas eelnõus määratletud võimalustega.

Punkti 2 kohaselt peab toetuse saaja järgima projekti elluviimisega seotud teenuste ostmisel riigihangete seaduse põhimõtteid ka siis, kui ta ei ole hankija riigihangete seaduse tähenduses. Kui toetuse saaja ei ole hankija riigihangete seaduse tähenduses, peab ta tõendama, et ostu maksumuse kujunemisel on järgitud riigihangete seaduse §-s 3 sätestatud nõudeid. Riigihangete seaduse tähenduses mittehankijate kohustust ühtlustatakse riigihangete seaduse tähenduses hankijate kohustusega, sest mõlemal juhul on tegemist avaliku ressursi kasutamisega. Toetuse saaja peab võtma võrreldavad hinnapakumised.

Punktide 3 ja 14 kohaselt peab toetuse saaja koos aruandega tagastama kasutamata toetuse ja toetuse tagasinõudmise otsuse kohase toetuse.

Punkti 4 kohaselt on toetuse saajal kohustus, mis hõlmab üldist korrektsust teabe ja aruannete esitamisel, sealhulgas arusaadavate selgituste andmist, õigete ja täielike andmete ning nõutud dokumentide tähtaegset esitamist. Nimetatud nõue hõlmab ka seda, et kulu ja maksmist tõendavad dokumendid peavad vastama raamatupidamisarvestuses kehtivatele nõuetele.

Punktide 5 kuni 7 kohaselt peab toetuse saaja pidama raamatupidamisarvestust toetuse ja omafinantseeringu kohta, säilitama projekti kulu- ja maksedokumentid muudest toetuse saaja kulu- ja maksedokumentidest selgelt eristatavalt ning katma kõik projekti kulud pangaülekandega.

Punktide 8 kuni 10 kohaselt peab toetuse saaja aitama kaasa toetuse andja kontrollitegevusele, sest eelkõige on toetuse saaja kohustatud tõendama kulude abikõlblikkust ning esitatud teabe õigsust või paikapidavust, sealhulgas peab toetuse saaja esitama asjakohased raamatupidamis- ja pangadokumentid, lepingud ja juhtimisotsused, et veenda toetuse andjat, et tegemist ei ole pettuse ega topelfinantseerimisega ning täiendavat tuluallikat ei ole tekkinud. Nimetatud kohustuse rikkumine võib kaasa tuua toetuse vähendamise ja toetuse tagasinõudmise eelkõige seetõttu, et kulu abikõlblikkuses või kohustuste täitmisel ei saa veenduda. Toetuse saaja peab tagama, et lähtutakse usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttest, mida tuleb rakendada ka projekti elluviimisega seotud finantsandmete kajastamisel. Projekti finantsandmed, st projektiga seotud kulud ja nende maksumus peavad olema üheselt eristatavad, sealjuures see, millised neist on käsitletavad abikõlblikena. Nimetatud kohustuse rikkumine võib kaasa tuua toetuse tagasinõudmise otsuse, kuna võib tekkida kahtlus, et kogu projektiga seotud finantsteave ei ole tuvastatav ehk ei ole usaldusväärne.

Punkti 11 kohaselt on toetuse saajal kohustus säilitada kulu abikõlblikkust tõendavad dokumendid ja muud tõendid raamatupidamiseseaduses kehtestatud tingimuste kohaselt. Sellist kohustust tuleb rakendada niiviisi, et kui muust seadusest või näiteks Euroopa Liidu riigiabi reeglitest tuleneb siiski pikem dokumentide või andmete säilitamise kohustus, siis tuleb järgida pikemaid tähtaegu.

Punktide 12 ja 13 kohaselt peab toetuse saaja teavitama viivitamata kirjalikult toetuse andjat taotluses esitatud või projekti elluviimisega seotud andmete muutumisest. Toetuse andja hindab saadud teabe alusel, kas projekti rakendamistingimused või toetuse andmise eeldused on endised või vajab taotluse rahuldamise otsus muutmist. Toetuse saaja peab taotlema nõusolekut toetuse kasutamise tingimuste, sealhulgas projekti tegevuste, tulemuste, eelarve ja tähtaegade muutmiseks, kui muudatus eeldab taotluse rahuldamise otsuse muutmist.

Punkti 15 kohaselt peab toetuse saaja taotlema toetuse andjalt nõusolekut taotluses sisalduva projekti tegevuste muutmiseks.

Punkti 16 kohaselt kandma kõik kulud, mis tulenevad objekti kallinemisest võrreldes taotluse rahuldamise otsuses kajastatud summaga.

Paragrahviga 22 kehtestatakse toetuse andja õigused ja kohustused.

Lõike 1 punktidega 1–4 sätestatakse toetuse andja õigused kontrollida projekti elluviimist ning nõuda asjakohaste täiendavate andmete esitamist. Ühtlasi antakse toetuse andjale õigus teha

abikõlblike kulude kontrolli toetuse saaja juures kohapeal. Kohapealse kontrolli käigus saab tuvastada toetuse saaja kohustuste täitmist, sealhulgas projekti tegevuste toimumist ja edenemist ehk toetuse andmise aluseks olevate tulemuste saavutamist, projekti kulude ja tulude kohta eraldi arvepidamise olemasolu ning tehingute kajastamist raamatupidamises. Kohapealse kontrolli käigus kontrollitakse ka toetuse andjale abikõlblike kulude kohta esitatud dokumentide vastavust originaalile. Samuti on toetuse andjal õigus tunnistada taotluse rahuldamise otsus või selle osa kehtetuks ning teha toetuse tagasinõudmise otsus (sisuliselt toetuse vähendamise või tühistamise otsuseid).

Lõike 2 punktides 1–11 kehtestatakse toetuse andja kohustused. Toetuse andja kohustub kuulutama välja taotlusvooru kodulehel ja sellest teavitama ühes üleriigilise levikuga päevalehes, menetlema taotlused ning maksma rahuldatud taotluse alusel toetust, kontrollima kulude abikõlblikkust ja vajadusel tegema toetuse tagasinõudmise otsuse.

Paragrahv 23 reguleerib vaide esitamist ja menetlemist. Toetuse andja otsuse või toimingu peale võib esitada vaide haldusmenetluse seaduses sätestatud korras. Vaide lahendab toetuse andja.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõuga ei võeta üle ega rakendata Euroopa Liidu õigust. Eelnõu on kooskõlas Euroopa Komisjoni määruse (EL) 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 2023/2831, 15.12.2023) ja Euroopa Komisjoni määruse (EL) 2023/2832 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 2023/2832, 15.12.2023).

4. Määruse mõjud

4.1 Sotsiaalne mõju

Sihtrühm: kohalik kogukond

Mõju ulatus: Toetuse andmisel avalikes huvides tegutsevale mittetulundusühingule või sihtasutusele tõstetakse elanikkonna ohuteadlikkust ning kujundatakse inimestes õnnetusi ennetavaid hoiakuid ja käitumist ning seeläbi vähendatakse veeõnnetusi. Toetuse abil on võimalik muuta kodulähedased veekogud ohutumaks ning seeläbi vähendada inimeste uppumisohtu sattumist või uppumist.

Mõju avaldumise sagedus ning ebasoovitava mõju esinemise risk on **väike**. Eelnõu rakendamise kaasaegne sihtgrupile pigem positiivne mõju, kuna kodulähedased veekogud on võimalik muuta ohutumaks.

Järeldus mõju olulisuse kohta: mõju sihtgrupile on **väheoluline**, kuid positiivne.

4.2. Mõju riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele

Sihtrühm: Päästeamet

Mõju ulatus: Eelnõu rakendamisega kaasneb mõningane töökoormuse kasv Päästeametile, kuid kuna toetusvooru läbiviimine ei ole ameti jaoks uus tegevus, ei teki eelduslikult vajadust lisatöökohtade järele. Võrreldes Päästeameti kõigi ülesannetega on mõju vähene.

Mõju avaldumise sagedus ning ebasoovitava mõju esinemise risk on **väike**, sest Päästeameti ülesandeid eelnõuga ei muudeta. Seega ei kaasne vajadust muudatustega kohaned.

Järeldus mõju olulisuse kohta: mõju sihtgrupile on **väheoluline**.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Päästeamet teostab kõik tegevused seoses toetuse andmisega ehk korraldab taotlusvooru, menetleb toetuse taotlusi, nõustab taotlejaid ja toetuse saajaid ning tagab toetuse andmise ja kasutamise kontrolli vastavalt määrusele.

Projektikonkurssi rahastatakse Päästeameti eelarvest. Määruse rakendamisega ei kaasne täiendavaid riigieelarvelisi tulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist, sest eelnõuga ei kaasne lisategevusi ja seega ei ole vaja planeerida kohanemiseks lisa-aega.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati eelnõude infosüsteemi EIS vahendusel kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ja Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile ja arvamuse avaldamiseks Päästeametile ning Eesti Linnade ja Valdade Liidule, Seltsile Eesti Vetelpääste ja Vabatahtlaste Liidule.

Rahandusministeerium ja Regionaal- ja Põllumajandusministeerium kooskõlastasid eelnõu vaikimisi. Eesti Linnade ja Valdade Liit esitas ettepaneku pikendada projekti abikõlblikkuse perioodi, esitatud ettepanekuga on eelnõus arvestatud.